

Пояснююча записка до оцінки доходів місцевих бюджетів на 2021 рік

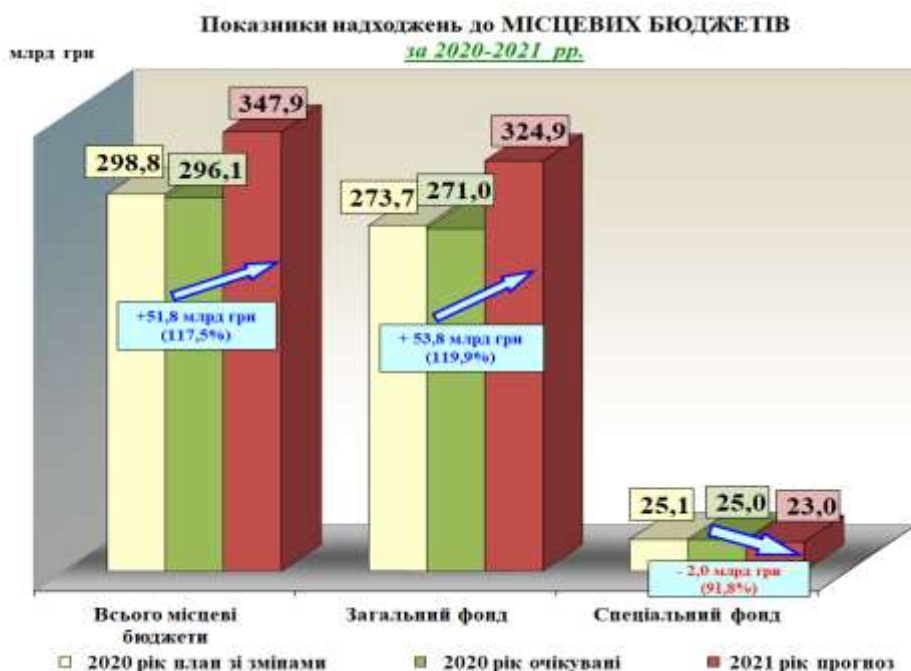
Показники дохідної частини місцевих бюджетів на 2021 рік розроблені на базі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України із застосуванням норм чинних Бюджетного та Податкового кодексів України. А також проекту змін до Податкового кодексу України щодо індексації ставок, визначених в абсолютних значеннях, з акцизного податку (крім тютюнових виробів), екологічного податку, рентних плат за спеціальне використання лісових ресурсів і води, рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, на відповідні індекси споживчих цін, або цін виробників промислової продукції відповідно до постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2020 № 253.

При прогнозуванні дохідної частини місцевих бюджетів на 2021 рік було враховано:

- статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, зокрема за 2019 рік, очікувані макропоказники Мінекономрозвитку на 2020 рік та прогнозні на 2021 рік, затверджені постановою КМУ від 29.07.2020 р. № 671;
- фактичне виконання дохідної частини бюджету за результатами 2017 - 2019 років та 7 місяців 2020 року.

В цілому, показник доходів місцевих бюджетів на 2021 рік обраховано в сумі **347,9 млрд грн**, у тому числі:

- загальний фонд – 324,9 млрд грн;
- спеціальний фонд – 23,0 млрд гривень.

Прогнозні показники доходів місцевих бюджетів на 2021 рік, у порівнянні до плану зі змінами на 2020 рік, збільшено на 49,1 млрд грн або на 16,4% (до очікуваних на 51,8 млрд грн або на 17,5%), у тому числі по:

- ✓ загальному фонду – збільшується на 51,2 млрд грн або на 18,7% (до очікуваних на 53,8 млрд грн або на 19,9%);
- ✓ спеціальному фонду – зменшується на 2,1 млрд грн або на 8,2% (до очікуваних на 2,0 млрд грн або на 8,2%).

Основним джерелом надходжень загального фонду є податок та збір на доходи фізичних осіб, що становить 65,4% від показника доходів загального фонду 2021 року.

Прогнозні показники розраховані в програмному середовищі Eviews10 та базуються на використанні залежностей, що виявлені методами регресійного аналізу, між фактичними надходженнями податку та середньою заробітною платою штатних працівників, кількістю працюючих, ставкою податку, а також з урахуванням змін в обліку статистичних показників заробітної плати штатних працівників. Податок на доходи фізичних осіб із доходу у вигляді процентів розраховувався згідно даних Національного банку України щодо прогнозного обсягу нарахованих процентів за депозитами фізичних осіб.

Враховані в бюджеті показники податку та збору на доходи фізичних осіб на 2021 рік, становлять:

- до державного бюджету – 138,9 млрд грн;
- до місцевих бюджетів – 211,8 млрд гривень.

Ріст надходжень податку та збору на доходи фізичних осіб у 2021 році становить **126,1%** до очікуваного показника 2020 року. Значне зростання показника відбудеться за рахунок зростання мінімальної заробітної плати з 01.09.2020 до 5000 грн, з 01.01.2021 до 6000 грн та з 01.07.2021 до 6500 грн, що в свою чергу призведе до зростання фонду оплати праці на 24,7 відсотків (за даними Мінекономрозвитку).

✚ Показник надходжень **10% податку на прибуток підприємств** недержавної форми власності та **комунальних підприємств і фінансових установ** до місцевих бюджетів (обласних) на **2021 рік** прогнозується у розмірі **10,1 млн грн**, порівняно із очікуваним показником на 2020 рік зменшується на **0,7 млн грн** або на **7,4 відсотків**. Розрахунок проведено відповідно до чинних норм податкового законодавства із урахуванням прогнозу прибутку прибуткових підприємств та термінів сплати податку.

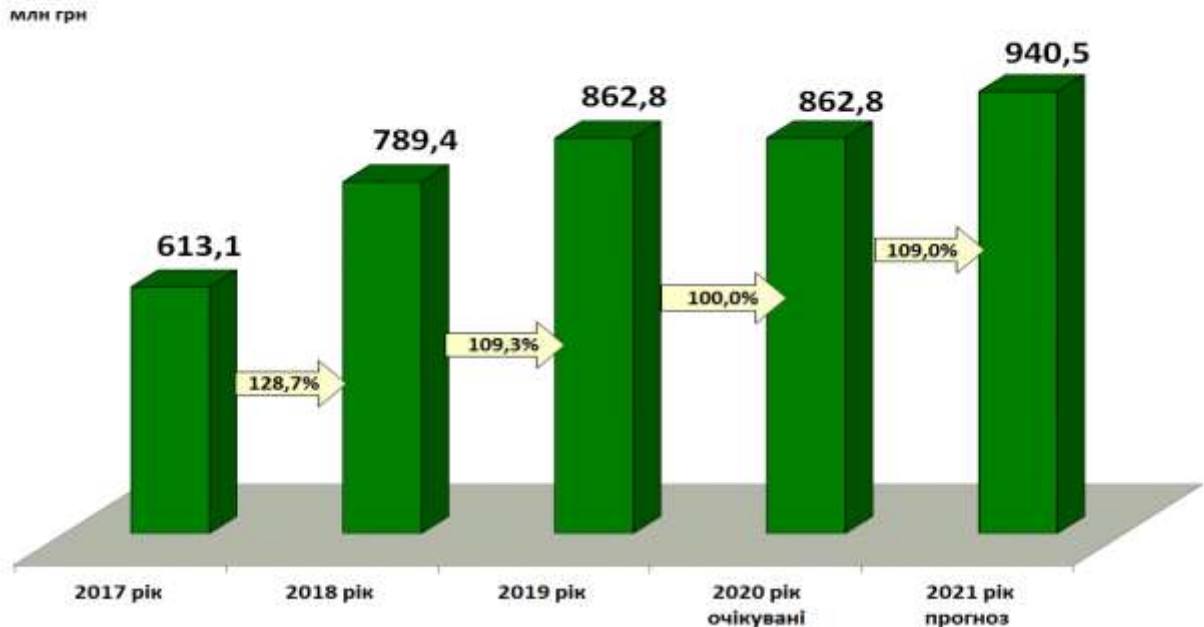

✚ **Розрахунок** показника рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів на **2021 рік** здійснено з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки, надходжень поточного року, тенденції платного відпуску деревини та проіндексованих ставок рентної плати на індекс цін виробників

промислової продукції у розмірі 112,0% (грудень до грудня попереднього року).

Починаючи з 01.01.2019 року, рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів зараховується у пропорціях: 37% - до загального фонду державного бюджету, 26% - до спеціального фонду державного бюджету та 37% - до доходів місцевих бюджетів.

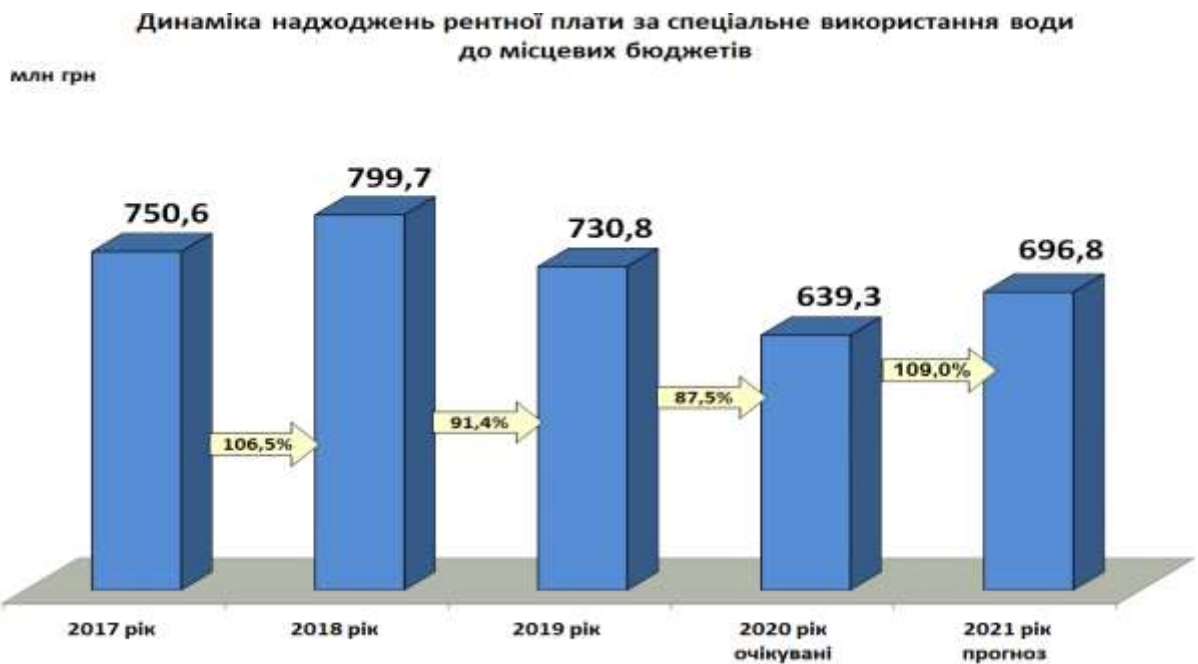
Динаміка надходжень рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів до місцевих бюджетів

Показники рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів до місцевих бюджетів на 2021 рік складають 940,5 млн грн, що на 77,7 млн грн або на 9,0 відсотка більше очікуваного показника 2020 року.

+ Розрахунок показника рентної плати за спеціальне використання води на **2021 рік** до місцевих бюджетів здійснено з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки, надходжень поточного року, а також тенденції використання води водокористувачами та проіндексованих ставок рентної плати на індекс цін виробників промислової продукції у розмірі 112,0% (грудень до грудня попереднього року).

Починаючи з 01.01.2018 року, рентна плата за спеціальне використання води зараховується у пропорціях: 45% - до загального фонду державного бюджету, 10% - до спеціального фонду державного бюджету та 45% - до доходів місцевих бюджетів.

Показники рентної плати за спеціальне використання води на 2021 рік, порівняно із очікуваними надходженнями 2020 року, збільшуються на 57,5 млн грн або на 9,0 відсотка.

З 01.01.2018 платниками рентної плати за спеціальне використання води є: первинні водокористувачі, які використовують та/або передають вторинним водокористувачам воду, отриману шляхом забору води з водних об'єктів; суб'єкти господарювання: юридичні особи та фізичні особи - підприємці, які використовують воду для потреб гідроенергетики, водного транспорту і рибництва. Об'єктом оподаткування рентною платою за спеціальне використання води є фактичний обсяг води, який використовують водокористувачі.

+ **Розрахунок рентної плати за видобування корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення на 2021 рік** здійснено з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки, прогнозного індексу цін виробників у добувній промисловості і розробленні кар'єрів (крім застосування їх до рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин), а також тенденції видобутку (погашення) корисних копалин та діючих ставок.

Водночас ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, проіндексовані на індекс цін виробників промислової продукції у розмірі 112,0% (*грудень до грудня попереднього року*).

Починаючи з 2019 року, рентна плата за видобування корисних копалин загальнодержавного значення (крім рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату) зараховується у

пропорціях: 70% - до доходів державного бюджету і 30% - до доходів місцевих бюджетів, також до місцевих бюджетів у повному обсязі зараховується рентна плата за видобування корисних копалин місцевого значення та рентна плата за користування надрами, в цілях не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Рентна плата за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату (вуглеводні) зараховується починаючи з 2018 року у наступних пропорціях: 95% - до доходів державного бюджету і 5% - до доходів місцевих бюджетів.

Показник рентної плати за користування надрами до місцевих бюджетів на 2021 рік становить 3 460,4 млн грн, порівняно із очікуваним показником на 2020 рік, збільшуються на 708,5 млн грн або на 25,7 відсотків.

Прогнозний показник рентної плати за користування надрами з видобутку природного газу, нафти та газового конденсату на 2021 рік становить 1 561,1 млн грн, порівняно із очікуваним показником на 2020 рік, збільшуються на 511,7 млн грн або на 48,8 відсотків.

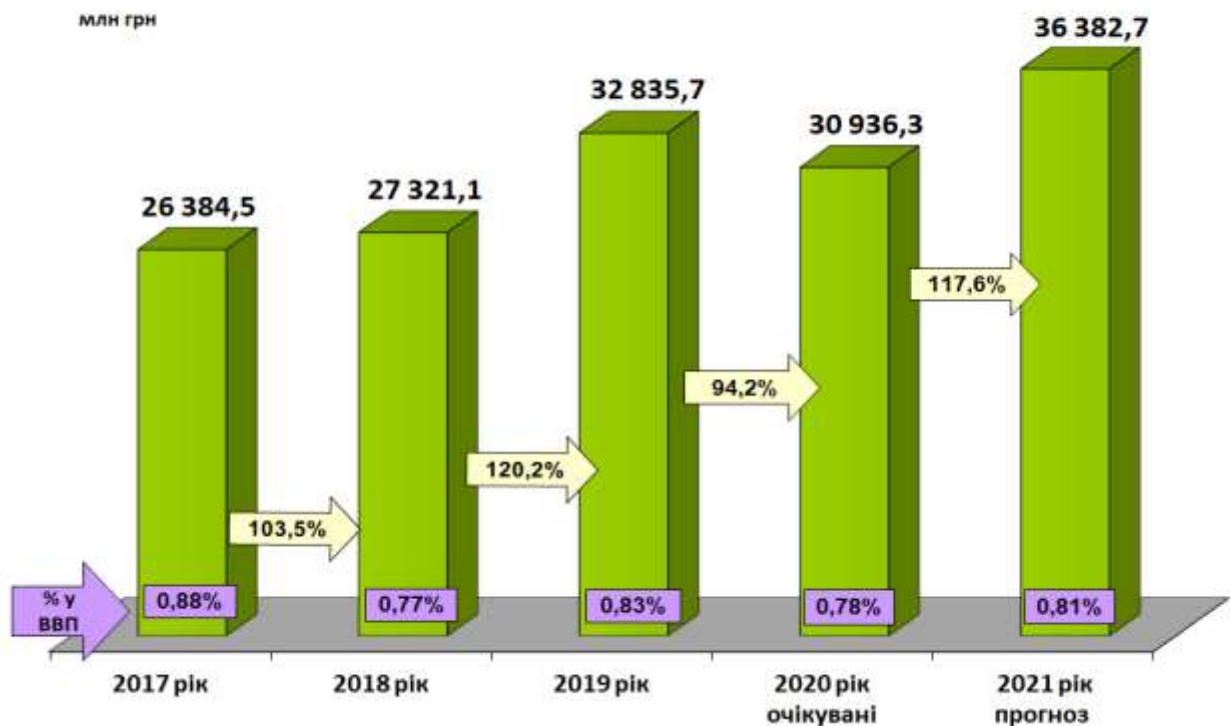
+ Показник надходжень акцизного податку на 2021 рік становить 7 027,0 млн гривень.

Прогнозні надходження акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів визначені по діючому законодавству, що передбачає зарахування надходжень з алкогольних напоїв та тютюнових виробів до бюджетів місцевого самоврядування в обсязі **7 027,0** млн грн, порівняно із очікуваним показником на 2020 рік збільшуються на **527,0** млн грн або на **8,1** відсотків.

✚ **Розрахунок податку на майно, зокрема, плати за землю на 2021 рік** проведено у розрізі юридичних та фізичних осіб за видами земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності, а також без врахування індексації нормативно грошової оцінки земельних ділянок.

Динаміка надходжень податку на майно (плата за землю)

Прогнозний показник податку на майно (плата за землю) до місцевих бюджетів на **2021 рік** становить **36 382,7 млн грн**, порівняно із очікуваним показником на 2020 рік, збільшується на **5 446,4 млн грн** або на **17,6 відсотків**.

Зменшення очікуваних надходжень плати за землю у 2020 році відбулось за рахунок встановлення Законом України від 30.03.2020 № 540-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» пільги щодо сплати земельного податку та орендної плати за березень 2020 року.

Зростання прогнозних надходжень плати за землю у 2021 році відбудеться за рахунок скасування з 01.07.2020 для платників I-III групи спрощеної системи оподаткування звільнення від сплати земельного податку у разі провадження діяльності з надання земельних ділянок та/або нерухомого майна, що знаходиться на таких земельних ділянках в оренду (найм, позичку) Законом України від 16.01.2020 № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

З 2019 року запроваджено земельний податок за лісові землі та встановлено ставки податку за один гектар лісових земель відповідно до статей 274 та 277 Податкового кодексу України.

+ Розрахунок показника суми податку на майно (податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) на **2021 рік** проведено у

розрізі об'єктів житлової та комерційної нерухомостей, юридичних та фізичних осіб, а також з урахуванням площі об'єктів, і становить **6 236,1 млн гривень**. **Прогнозна сума транспортного податку на 2021 рік становить 318,5 млн гривень**.

✚ **Прогнозна сума єдиного податку на 2021 рік становить 40 567,7 млн грн**, і збільшується порівняно із очікуваним показником у 2020 році на **8 154,9 млн грн**, або на **25,2 відсотків**.

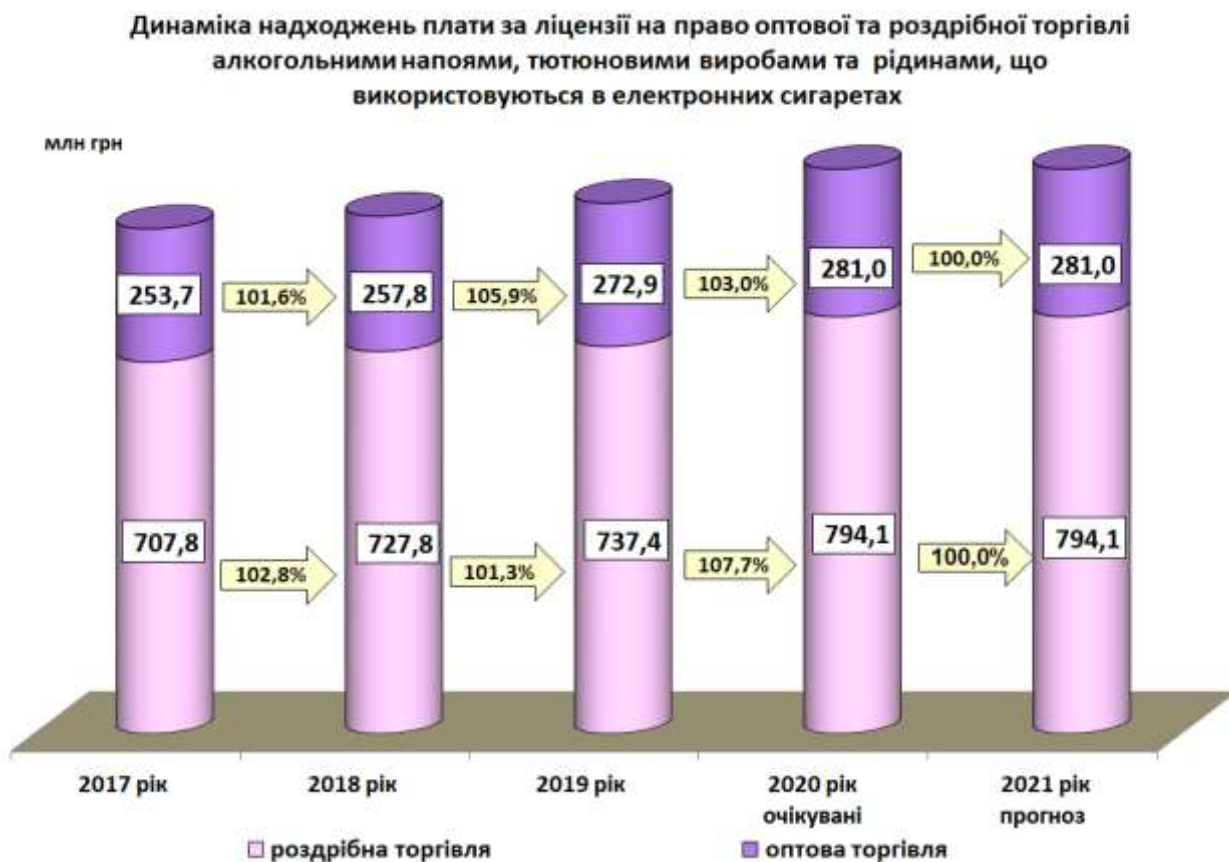
У 2019 році до четвертої групи (сільськогосподарські товаровиробники) віднесені фізичні особи - підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України "Про фермерське господарство", за умови виконання сукупності вимог, визначених податковим законодавством.

З 23 травня 2020 року Законом України від 16.01.2020 № 466-IX збільшено граничний обсяг доходу для платників, що перебувають на спрощеній системі оподаткування та сплачують єдиний податок: I групи - з 300 тис. грн до 1 млн грн; II групи – з 1,5 млн грн до 5 млн грн; III групи – з 5 млн грн до 7 млн гривень.

На збільшення надходжень єдиного податку у 2021 році має вплив зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб на 8% (для платників I групи), мінімальної заробітної плати на 27,0% (для платників II групи) та індексу споживчих цін на 7,3% (для платників III групи).

✚ Розрахунок показника плати за ліцензії на 2021 рік проведено у розрізі оптової та роздрібної торгівлі із врахуванням: динаміки кількості виданих ліцензій, діючих та скасованих; середньої плати за 1 видану ліцензію.

Показник плати за ліцензії оптової та роздрібної торгівлі до місцевих бюджетів на 2021 рік на рівні очікуваного показника на 2020 рік.

Основними платежами спеціального фонду є власні надходження бюджетних установ, екологічний податок, кошти від продажу землі та цільові фонди, утворені органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади, що відповідно становлять 81,6%, 8,6%, 3,3% та 2,7% від показника доходів спеціального фонду місцевих бюджетів на 2021 рік.

✚ Показник суми власних надходжень на 2021 рік (із врахуванням відновлення економіки країни) становить 18 757,5 млн гривень.

✚ Показник суми екологічного податку на 2021 рік становить 1 968,1 млн гривень.

✚ Показник суми коштів від продажу землі на 2021 рік становить 755,3 млн гривень.

✚ Показник суми цільових фондів, утворених органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади на 2021 рік становить 629,9 млн грн (за даними місцевих фінансових органів).